

Stichting "Wij vertrouwen stemcomputers niet"
t.a.v. de heren R.V. Gonggrijp en B.G.J. Wels
Linneausparkweg 98
1098 EJ Amsterdam

Onderwerp
Wob-verzoek stemmachines

Geachte heer Gonggrijp en heer Wels,

In antwoord op uw brief betreffende een Wob-verzoek van 24 oktober jl., door ons ontvangen op 27 oktober jl., berichten wij u als volgt.

In de genoemde brief wordt de Kiesraad met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna te noemen: Wob) verzocht om in documenten neergelegde informatie over stemcomputers respectievelijk stemmachines openbaar te maken. Bij brief van 7 november jl., heeft de Kiesraad u bericht dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. In bovenstaande brief en na de openbare zitting van de Kiesraad tot vaststelling van de uitslag van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer op 27 november jl., werd mondeling aangegeven dat, gelet op de drukte rondom de verkiezingen en de beperkte capaciteit van het secretariaat, het de Kiesraad niet lukt om dit zeer omvangrijke verzoek binnen de gestelde termijn af te handelen.

Op 14 december jl., heeft de Kiesraad u per e-mail medegedeeld dat in de tweede week van januari andere belanghebbenden op de hoogte zouden worden gebracht van de openbaar te maken documenten. Dit is helaas niet gelukt, de andere belanghebbende hebben op 13 februari bericht gekregen over de voorlopige beslissing omtrent verstrekking van stukken.

Om uw verzoek te kunnen afronden en gelet op uw verzoek van 9 januari 2007 zijn de documenten van na de ontvangst van uw verzoek op 26 oktober 2006 niet bij de behandeling van uw verzoek van 24 oktober 2006 betrokken. Over deze documenten zal worden besloten in het kader van uw volgende verzoek. Gelet op de grote hoeveelheid documenten die uit de archieven te voorschijn kwam, is, conform de telefonische afspraak met de heer Gonggrijp, afgezien van het maken van een lijst van documenten die niet openbaar worden gemaakt aangezien dat de behandeling van uw verzoek nog verder zou hebben vertraagd.

Van alle betrokken medewerkers zijn alle op uw verzoek betrekking hebbende documenten verzameld. Ook is vanzelfsprekend het archief van de Kiesraad gelicht.

Datum
16 februari 2007

Ons kenmerk

Onderdeel
Kiesraad

Inlichtingen
L. Loeber
T (070)
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 5

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Herengracht 21
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Datum
16 februari 2007

Ons kenmerk

Onderdeel
Kiesraad

Blad
2 van 5

Uit deze stapel documenten is een aantal e-mails en andere interne notities die betrekking hebben op onderling overleg en het uitwisseling van concepten van stukken die al openbaar zijn of bij dit verzoek openbaar gemaakt worden, verwijderd. De interne notities bevatten de persoonlijke voorstellen, opvattingen en conclusies van de betrokken secretariaatsmedewerkers, alsmede de daartoe door hen aangevoerde argumenten. Deze zijn aan te merken als documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, uitsluitend bestaande uit persoonlijke beleidsopvattingen en worden daarom op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet verstrekt. Het betreft hier stukken die niet kunnen worden gesplitst in een deel dat bestaat uit persoonlijke beleidsopvattingen en een deel dat daar niet uit bestaat. Dit geldt evenzo voor bepaalde correspondentie die gevoerd is tussen derden, waaronder betrokken medewerkers van de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en betrokken medewerkers van de Kiesraad, namelijk die correspondentie waarbij tussen de betrokkenen onderling op vertrouwelijke basis standpunten zijn uitgewisseld, voorstellen gedaan en opvattingen gedeeld over de onderhavige bestuurlijke aangelegenheid. Onmiskenbaar zijn deze persoonlijk beleidsopvattingen uitgewisseld in het kader van intern beraad binnen de Kiesraad over de onderhavige bestuurlijke aangelegenheid.

Een aantal bij de Kiesraad berustende documenten is niet openbaar gemaakt omdat deze al eerder door de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties openbaar zijn gemaakt naar aanleiding van uw Wob-verzoek van 23 mei 2006.

Daarnaast wordt een aantal documenten niet openbaar, of niet geheel openbaar gemaakt op grond van artikel 10, eerste lid, onder c, van de Wob. De Kiesraad heeft in de loop der jaren veelvuldig van diverse bedrijven informatie ontvangen over de ontwikkeling en het productieproces van de verschillende stemmachines. Het verkrijgen van deze bedrijfs- en fabricagegegevens is noodzakelijk om de meest betrouwbare stemmachine in te zetten tijdens de verkiezingen. Het integraal openbaar maken van deze gegevens is volgens de Kiesraad niet mogelijk, aangezien de concurrentie profijt zou hebben van deze informatie.

Eventuele namen en adresgegevens van individuele personen die de Kiesraad hebben benaderd zijn op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob om privacyredenen onleesbaar gemaakt. Met het openbaar maken van deze specifieke gegevens zou namelijk ernstig inbreuk worden gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van deze personen. Naar het oordeel van de Kiesraad weegt in dit geval zodoende het algemeen belang dat met het openbaar maken van deze gegevens gediend is niet op tegen het eerbiedigen van de persoonlijke levenssfeer van deze personen, zodat de Kiesraad om die reden dan ook besluit om vanwege het bepaalde in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob, voornoemde namen en adresgegevens niet te verstrekken.

Datum
16 februari 2007

Ons kenmerk

Onderdeel
Kiesraad

Blad
3 van 5

Tenslotte zijn in enkele documenten gegevens onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, onder b. Het betreft hier gegevens over bedragen in offertes. De Kiesraad is van mening dat openbaarmaking van deze bedragen kan leiden tot het opschroeven van de prijzen in toekomstige onderhandelingen met bedrijven voor vergelijkbare diensten.

Onder punt 1 van uw verzoek vraagt u om correspondentie betreffende eerdere Wob-verzoeken. Met betrekking tot deze verzoeken is geen correspondentie aangetroffen.

Met betrekking tot punt 2 wordt openbaar gemaakt:

1. brief van BZK aan alle gemeentebesturen van 6 oktober 2006.
2. e-mail over de uitzending van Radar van 26 september 2006.
3. e-mail van Nedap/Groenendaal over poging tot lenen stemcomputer van 23 augustus 2006.
4. e-mail van Nedap/Groenendaal over poging tot kopen stemcomputer van 8 augustus 2006.
5. overzicht, opgesteld door Nedap/Groenendaal, met pogingen om een stemcomputer te bemachtigen.

Met betrekking tot punt 3 wordt openbaar gemaakt:

1. e-mail over de aanpassing van een stemvel van 26 september 2006.

Met betrekking tot punt 4 wordt openbaar gemaakt:

1. e-mail van Nedap/Groenendaal over verkiezingen in Cottbus van 16 oktober 2006.
2. brief van Nedap/Groenendaal over vertrouwen in verkiezingssystemen van 12 oktober 2006.
3. offerte van Nedap/Groenendaal voor het verzorgen van een statistische uitgave van 3 oktober 2006.
4. brief van Nedap/Groenendaal betreffende een afschrift van een brief van Nedap/Groenendaal aan de gemeenten van 1 september 2006.
5. e-mail van Nedap/Groenendaal over de extra instructie aan de gemeenten van 30 augustus 2006.

Met betrekking tot punt 5 wordt openbaar gemaakt:

1. e-mail over het bezoek van een delegatie van de Kiesraad aan Nedap/Groenendaal van 13 februari 2006.

Met betrekking tot punt 6 zijn geen documenten aangetroffen.

Onder punt 7 van uw verzoek vraagt u om alle documenten en correspondentie betreffende beveiligingsonderzoeken en risicoanalyses met betrekking tot het elektronisch stemmen in Nederland, sinds de invoering.

Datum
16 februari 2007

Ons kenmerk

Onderdeel
Kiesraad

Blad
4 van 5

Onder dit punt is een groot aantal documenten aangetroffen in het archief. Alle openbaar gemaakte stukken die geen betrekking hebben op een van de andere punten in uw verzoek vallen onder dit punt.

Met betrekking tot punt 8 zijn geen documenten aangetroffen.

Met betrekking tot punt 9 wordt openbaar gemaakt:

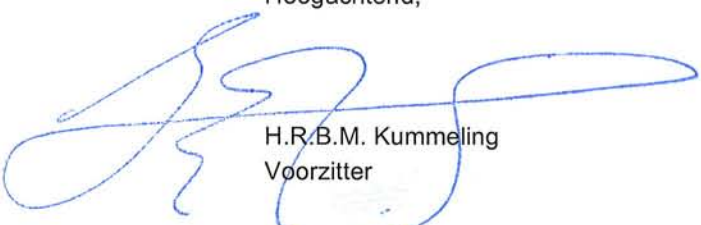
1. e-mail over bijeenkomst in de balie van 17 oktober 2006.
2. e-mail van het informatiepunt van 5 oktober 2006.
3. brief van NJCM over waarnemers van 5 oktober 2006.
4. e-mail van het informatiepunt van 26 september 2006.
5. e-mail van het informatiepunt van 2 augustus 2006.
6. brief van de gemeente Assen over protest tegen stemmachines van 26 juli 2006.
7. brief van de federatie slechtzienden en blindenbelang van over toegankelijk stemmen van 27 juli 2006.

Op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht is aan Nedap/Groenendaal, Sdu en Brightside gevraagd of zij bedenkingen hebben tegen openbaar maken van op hen of hun rechtsvoorgangers betrekking hebbende stukken. Zij hebben aangegeven geen bedenkingen te hebben tegen openbaarmaking van de op hen betrekking hebbende documenten..

De openbaar te maken informatie treft u bijgevoegd aan. Tevens ontvangt u documenten met relevante informatie die na lichting van de archieven in het kader van uw eerste Wob-verzoek zijn gevonden. Deze documenten worden door de Kiesraad alsnog openbaar gemaakt, om een duidelijk beeld te creëren omtrent het proces van de stemmachines. Daarnaast ontvangt u ter kennisneming een bundeling van alle adviezen uitgebracht door de Kiesraad met betrekking tot stemmachines en aanverwante zaken gedurende de periode 1965 tot heden.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

H.R.B.M. Kummeling
Voorzitter

J. Schipper-Spanninga
secretaris-directeur

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit, binnen zes weken na de dag waarop het is bekendgemaakt, een ondertekend, gedateerd en met redenen omkleed bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift bevat voorts in ieder geval de naam en het

KIESRAAD

-
-
-
-
-
-
-

adres van de indiener en een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt. Het bezwaarschrift wordt gericht aan de Kiesraad, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag.

Datum
16 februari 2007

Ons kenmerk

Onderdeel
Kiesraad

Blad
5 van 5

